

Tussenkoms N-VA fractie Vlaams-Brabant meerjarenplan en budget 2014

Mevrouw de voorzitter,

Mijnheer de provinciegouverneur,

Dames en heren van de deputatie

Beste collega's,

Geacht publiek,

Het zal u allicht niet verbazen als we zeggen dat onze fractie deze meerjarenplanning en het budget 2014 niet zal goedkeuren. Daarvoor ontbreekt het ons net iets te veel aan een uitgewerkte visie en het maken van fundamentele keuzes.

Het begint al met de missie en de visie van het provinciebestuur, die hier vorige week werden gestemd. We noemen het met onze fractie dan ook liever 'een missie & geen visie'. Het amendement dat we toen indienden werd helaas weggestemd. We hebben het gevoel dat ons amendement ruimer was dan hetgeen uiteindelijk als versie gestemd werd.

- We hadden daar graag een Vlaamse reflex in gezien, maar die zien we helaas niet.
- We hadden daar liever geen verwijzingen meer ingezien naar zaken die decretaal niet meer mogen (en dan bedoelen we de verwijzing naar welzijn), maar die staan er wel nog in.

We kunnen de deputatie volgen als men voor een geïntegreerd en omvattend beleid gaat, maar hoe ga je dat in godsnaam doen met enkel lokale besturen en het middenveld. De Vlaamse overheid, de federale overheid, op sommige vlakken zelfs Europa, ... geen spoor daarvan in de voorgelegde missie en de visie. Wij vinden dat een gemiste kans.

Waar we ons als N-VA fractie ook niet kunnen in vinden, is de indeling in beleidsdomeinen en beleidsvelden. Daar valt ook een en ander over te zeggen.

- Ten eerste betreuren we dat deze indeling in beleidsdomeinen en –velden SAMEN met de meerjarenplanning en het budget ter goedkeuring wordt voorgelegd. Dat ontnemt niet alleen de leden van de oppositie maar ook de raadsleden van de meerderheid elke mogelijke vorm van gezonde discussie. Wij kunnen ons moeilijk inbeelden dat zij dat niet zouden gewenst hebben. De opbouw van het budget steunt er immers volledig op en is er aan gekoppeld. We hebben het gevoel dat deze indeling door de strot van alle raadsleden wordt geduwd, te meer omdat de

indeling in die domeinen reeds voorwerp was van een beslissing van de deputatie op 11 april 2013. Het agendapunt over de indeling had dus al perfect voor het zomerreces op de agenda van de provincieraad kunnen staan. Opnieuw een gemiste kans voor een open beleid.

- Bovendien vinden we de indeling in beleidsdomeinen niet logisch. Men is hier voor de gemakkelijkste oplossing gegaan: de deputatie heeft de beleidsdomeinen en beleidsvelden een beetje opgehangen aan het nieuwe organogram. Dat sommige beleidsvelden zo toegevoegd worden aan domeinen waar ze eigenlijk niet thuis horen, is voor de deputatie blijkbaar allerm minst een probleem. De bedoeling van de nieuwe beleids- en beheerscyclus is immers: een visie ontwikkelen, die vertalen in beleidsdomeinen en beleidsvelden en op die manier de organisatie aanpassen. We hebben het gevoel dat hier de omgekeerde weg is gevolgd. Waarom? Daar hebben we het raden naar. Geen échte beleidskeuzes durven maken omdat de 4 partijen in de deputatie elk een stukje van de koek moesten krijgen? Dat lijkt ons een logische verklaring te zijn. Enkel jammer dat het beleid er de dupe van is.
- Ook de indeling van deze beleidsvelden in prioritaire en niet-prioritaire doelstellingen is voor ons niet logisch. Allicht is dat niet onverwacht, gezien het amendement dat onze fractie vorige week indiende. Maar we willen het hier nog eens benadrukken. Meer dan een vierde van het provinciale budget gaat naar personeelskosten. Wij vinden het vreemd dat over een kwart van het budget amper nog gerapporteerd dient te worden aan de provincieraad, die toch wel het hoogste orgaan binnen deze provincie is, maar hier even geminacht wordt. Dat vinden we niet kunnen. Door personeel als niet-prioritaire doelstelling te labelen, zal het nog moeilijker worden om dit op te volgen. Het afgelopen jaar heeft ons immers geleerd dat spontane informatie over het personeelsbeleid quasi onbestaande is. Het is vaak pas na lang aandringen en met veel moeite dat bijkomende info gegeven wordt.
Ik kom nog even terug op hetgeen ik daarstraks zei: was die indeling voor het zomerreces al op de agenda gekomen, dan hadden we daar op een volwassen manier kunnen over discussiëren. Nu wordt het aan de raad opgedrongen en daar hebben wij op zijn minst onze bedenkingen bij. Dit is geen toonbeeld van een open beleid.

- We gingen er met onze fractie ook vanuit dat de doelstellingen volgens het SMART-principe zouden worden opgesteld. De doelstellingen zouden inderdaad **Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch** en **Tijdsgebonden** moeten zijn. Helaas, niets daarvan. In de plaats krijgen we een hele reeks doelstellingen zonder ook maar enige concrete timing: telkens 6 kruisjes op een rij (Helaas voor de inwoners van Vlaams-Brabant hebben zij hiermee de Lotto niet gewonnen).
- Er wordt tevens geen enkele indicator opgegeven op basis waarvan men nadien de resultaten kan meten. Die indicatoren en een bijhorend tijdspad zijn nochtans een vereiste in de BBC. Het Rekenhof geeft dit, in niet mis te verstane bewoordingen, ook weer in zijn verslag. Nergens kunnen we een nulmeting of analyse vinden van waar we nu staan. Hoe gaan we dan in 2019, en eigenlijk ook de 5 voorgaande jaren, meten of al de doelstellingen gerealiseerd zijn?
- Sta ons toe een klein voorbeeld te geven. We nemen als actie ‘het voeren van een impulsbeleid’ binnen de beleidsdoelstelling ‘Mens’. Daar staat het volgende: “De dienst Welzijn neemt initiatieven die een antwoord geven op nieuwe noden, die een hefboom zijn voor de uitvoering van het Vlaamse beleid of die bestaande en nieuwe (intergemeentelijke) samenwerkingsverbanden ondersteunen. Prioritaire aandacht gaat naar het faciliteren van een voldoende kwaliteitsvol aanbod.” Kan het nog vager? Welke initiatieven? Welke nieuwe noden? Welke definitie voor hefboom? Welke samenwerkingsverbanden? Welke parameters om kwaliteit te meten? En zo kan je dat doen voor nagenoeg elke actie opgenomen in deze bundel.
- Het ontbreekt ons ook aan informatie betreffende de budgettering van de acties. Bij de actieplannen staan inderdaad budgetten genoteerd, maar de onderverdeling ervan over de verschillende acties ontbreekt. En nu horen we u al zeggen dat dit volgens BBC-normen niet verplicht is, en daar moeten we u zelfs gelijk in geven. De BBC verplicht ons inderdaad tot een paar zaken, maar verbiedt niet dat er meer duidelijkheid gegeven wordt. In deze periode vergelijken wij de zienswijze van de deputatie met leerlingen die al tevreden zijn met een 5 op 10. Dergelijke instelling getuigt toch van weinig ambitie. Voor ons mag het wel ietsje meer zijn. Het is dus perfect wettelijk om de bedragen per actie te voorzien, of beter gezegd ze mee te delen, zodat deze vergadering zich daar alvast een beeld zou kunnen van vormen. Dat was pas een voorbeeld geweest van deugdelijk bestuur. En laat dat laatste nu net het dogma zijn van ten minste één van de partijen in de deputatie...

- Anders is het gesteld met de meerjarenbudgetten die de geloofsgemeenschappen hebben opgesteld. Zij laten wel dieper in hun 'kaarten' kijken. Maar ook daar slaagt de meerderheid er in een oogje toe te knijpen wanneer het over niet verantwoorde verhogingen gaat. Kunnen we dan verwonderd zijn dat ze dat nog meer doen als het om het eigen budget gaat ?
- N-VA is oprecht bezorgd om de financiële toestand van de provincie. Enerzijds zijn er de grote financiële risico's waaraan de provincie is blootgesteld. Het is intussen duidelijk dat de liquiditeitspositie van Haviland en in iets mindere mate van Interleuven niet goed is, maar het is wel de provincie die aan beide instanties grote waarborgen verleent. Anderzijds zal de schuldenlast van de provincie aanzienlijk toenemen. Het kan toch geen doelstelling zijn om de schuldgraad van de provincie op te trekken naar het niveau van de andere provincies? Vandaag al wordt 39% van de totale ontvangsten aan aflossing van schuld besteed. En met het aangaan van thesauriebewijzen wordt de rekening afgewenteld op de volgende generatie. Daar waar men met de klassieke lening bij de start perfect alle modaliteiten kent qua afbetaling, zowel intrest als kapitaal, is dit echter niet zeker voor de thesauriebewijzen. Zal de markt op het einde van deze legislatuur nog op dezelfde manier reageren op thesauriebewijzen als intussen bekend is dat dat men een bepaalde massa aan thesauriebewijzen nodig heeft ? Zullen de intresten daardoor niet zwaar beïnvloed worden? Het feit dat deze thesauriebewijzen niet meetellen voor de berekening van de autofinancieringsmarge (maar gewoon in de exploitatiekosten vervat zijn) maakt dit financieringssysteem voor de deputatie erg aantrekkelijk. Het haalt daarbij één van de belangrijkste verplichtingen binnen de meerjarenbegroting, namelijk dat de autofinancieringsmarge aan het einde van de rit moet groter zijn dan 0 (dwz dat het bestuur al zijn financiële verplichtingen van dat moment ook kan nakomen), onderuit. Wij vinden dit niet getuigen van goed bestuur en verwijzen nogmaals naar verkiezingsbeloftes van sommige meerderheidspartijen waarin gehamerd werd op een gezond financieel beleid. Dat is deze manier van werken allerminst. De deputatie legt vandaag net iets te veel nadruk op het feit dat Vlaams-Brabant de laagste belastingdruk per inwoner heeft. We hopen oprecht dat hierdoor de deur niet op een kier wordt gezet voor toekomstige belastingverhogingen.
- Sta ons ook toe even te herinneren aan het feit dat de deputatie haar plannen voor de komende jaren eerst aan de pers en dan pas aan deze raad voorstelde. Dit is waarlijk een miskennis van de raad.

In de beleidsdoelstelling **Ruimte** liggen er de komende jaren heel veel uitdagingen te wachten als het gaat over ruimtelijke ordening en mobiliteit. Denken we maar aan de verbreding van de Brusselse Ring, de verdere uitbouw van het GEN rond Brussel en het voetbalstadion op parking C. We hopen dat de provincie hierin zijn stem zal laten horen, aangezien al die dossiers een stevige invloed zullen hebben op de mobiliteit en ruimtelijke ordening in de onmiddellijke nabijheid van Brussel. Maar we vrezen er voor dat dit zal gebeuren. Binnen het beleidsdomein **Ruimte** zijn 10 actieplannen gedefinieerd, slechts 1 daarvan gaat over ruimtelijke ordening en 1 over mobiliteit. Het grootste deel van de actieplannen binnen dit beleidsdomein handelt over leefmilieu, klimaat en duurzaamheid. Hiermee willen we niet zeggen dat dit niet belangrijk is, maar onze provincie kampt met een enorme verstedelijkings- en mobiliteitsdruk. Wij vinden dat hier te weinig aandacht voor is in dit meerjarenplan. Heeft de deputatie hier wel een eenduidige visie over? De persberichten enige weken terug over de verbreding van de Ring van de groenfractie waren tegengesteld aan deze van de rest van de deputatie?

Binnen de beleidsdoelstelling **Kenniseconomie** hadden we, gezien de missie en visie van het provinciebestuur, een sterke profilering verwacht op innovatie en internationalisering. Kijken we echter naar de doelstelling om dit te realiseren, dan ontbreekt het aan duidelijkheid om effectief dergelijk beleid te ontwikkelen. Integendeel zelfs, het gros van de middelen gaat naar andere domeinen en is een samenraapsel van toekenningen van subsidies aan allerlei organisaties waar de transparantie zoek is. Weliswaar gaat er 26% van de totale beschikbare middelen naar het beleidsdomein Kenniseconomie maar als men dit bedrag vermindert met de onderwijsmiddelen blijft er amper 7.02 % van het budget over. Dit lijkt ons uiterst mager om de ambitieuze visie te kunnen bewerkstelligen. Natuurlijk is onderwijs belangrijk maar in sommige gevallen wordt er volgens ons toch wel overdreven met bepaalde investeringen. Is het voorziene budget van € 750 000.00 voor een keuken in het PISO echt nodig ?

In de beleidsdoelstelling **Mens** zijn er wel wat veranderingen in de taakstelling van de provincies. Het welzijnsbeleid bijvoorbeeld wordt strikt beperkt tot een viertal kerntaken. Het zwaartepunt in deze beleidsdoelstelling ligt echter in het woonbeleid, waar deze legislatuur heel veel geld naartoe zal gaan. Op zich kunnen we ons daar wel in vinden, want de uitdagingen zijn groot. We zijn ook benieuwd naar de manier waarop de provincie zal omgaan met de overdracht van Vlabinvest. Dit laatste is een heel belangrijk instrument in de Vlaamse Rand en we durven te hopen dat het ook in de toekomst onder voogdij van de provincie dezelfde rol zal blijven vervullen.

In het beleidsdomein **Vrije tijd** zijn er wel meer verschuivingen. Gezien het bij uitstek om persoonsgebonden materie gaat, worden deze sectoren door de interne staatshervorming sterk beperkt in hun taakstelling. Het zal u uiteraard niet verbazen dat

onze fractie zich daar wel kan in vinden. Hoe minder bestuursniveaus die zich met één en dezelfde taak bezig houden, hoe beter. Cultuur, sport en jeugd zijn wat ons betreft sectoren waar een gelimiteerde taakstelling met navenante budgetten kan. Dat de provincie wel nog taken opneemt in toerisme en de provinciedomeinen lijkt ons dan wel weer logisch te zijn.

Tot slot is er de passage omtrent het Vlaamse Karakter. We zijn tevreden dat er alvast nog een budget naar vzw De Rand gaat, aangezien zij de specifieke kennis hebben om een beleid te ontwikkelen dat het Vlaams Karakter van de Rand ondersteunt. Met 1 miljoen euro kan je al iets doen, maar onze fractie zal er nauw op toekijken dat dit gewaarborgd blijft. Het verwerpen van ons amendement betreffende de missie en het wegvegen van onze argumenten betreffende het reglement voor het ondersteunen van de podiumkansen van jong Vlaams-Brabants talent doen ons alvast niet het beste verhoppen. Ook op dat vlak zullen we onze rol als waakhond ten volle spelen.

Mevrouw de voorzitter,

Mijnheer de provinciegouverneur,

Dames en heren van de deputatie

Beste collega's

Ik rond af. Wij zien in deze missie, doelstellingen, meerjarenplanning en budget 2014 vooral gemiste kansen. Gemiste kansen om de provincie te profileren als een orgaan met een sterke beleidsvisie, gemiste kansen om echte slagkrachtige keuzes te maken. In de plaats daarvan krijgen we een lappendeken aan acties, waar veel informatie ontbreekt of moet ik zeggen niet gegeven wordt en dat een groot verhaal mist. Wij zullen dan ook tegen dit meerjarenplan en het budget 2014 stemmen.

Ik dank u.

Namens de N-VA-fractie

Linda Van den Eede

Fractievoorzitter N-VA Vlaams-Brabant